

مقدمه‌ای بر بحث

ساماندهی بازارهای مالی:

اصلاح نظام بانکی - اصلاح نظام بیمه - توسعه و تعمیق بازار سرمایه

سال‌هاست که ما نیز به برنامه‌های توسعه روی آورده‌ایم تا با برخوردار شدن از تجارب جوامع دیگر، بتوانیم در چارچوب محدودیت‌ها و منابع پیش‌بینی شده، خط مشی‌ها و سیاست‌هایی را اتخاذ کنیم که در مجموع، شرایط اقتصادی و اجتماعی مطلوب ما را فراهم آورد.

بنابراین، تاکنون دو گام در این مسیر برداشته‌ایم: برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از سال ۱۳۶۸ تا سال ۱۳۷۲، و برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از سال ۱۳۷۴ تا سال ۱۳۷۸. و اینک، در حالی که هنوز عملکرد برنامه‌های اول و دوم را به درستی ارزیابی نکرده‌ایم و کارنامه ده سال گذشته نظام برنامه‌ریزی و اجرایی کشورمان در میان توده‌ای از ابهامات و بی‌خبری‌ها و بی‌مسئولیتی‌ها گرفتار مانده و در آستانه پیوستن به تاریخ ادبیات اقتصادی است، درصدد برآمده‌ایم تا گام سوم را هم برداریم و از سال ۱۳۷۹ به بعد، برنامه سوم توسعه را آغاز کنیم.

به دنبال این تصمیم، چندی پیش، یعنی در تاریخ ۷۷/۶/۲۹ نظام برنامه‌ریزی برنامه سوم توسط هیأت دولت تصویب شد و مقرر گردید که برنامه سوم در سه مرحله به شرح زیر تهیه و تنظیم شود:

* مرحله اول مشتمل بر: بررسی عملکرد گذشته، تبیین وضع موجود، مشکلات و تنگناها و نقاط قوت و ضعف ساختاری و عملکردی - تهیه چشم‌انداز بلندمدت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور با نگرش‌های آمایشی و شناخت دغدغه‌ها و چالش‌های آینده - ارائه گزینه‌های مختلف و پیشنهاد گزینه مطلوب - ارائه رهنمودهای کلی برنامه سوم توسعه.

* مرحله دوم مشتمل بر: تدوین برنامه‌های عملیاتی رهنمودهای کلی برنامه - تدوین سیاست‌های اقتصاد کلان و سیاست‌های استراتژیک بخشی - تهیه طرح پایه آمایش سرزمین - تهیه چارچوب‌های تمرکززدایی و تفویض اختیار از مرکز به استان‌ها - نهایی کردن تصویر روند مطلوب - تهیه لایحه برنامه سوم توسعه.

* و سرانجام مرحله سوم، یعنی تدوین برنامه‌های بخشی و استانی براساس قانون برنامه سوم و جهت‌گیری‌های آمایشی.

در پی این اقدامات، شرح فعالیت‌ها در هر یک از مراحل مزبور نیز تعیین شد و ساماندهی بازارهای مالی مشتمل بر اصلاح نظام بانکی، اصلاح نظام بیمه و توسعه و تعمیق بازار سرمایه نیز به عنوان جزئی از مضامین اصلی برنامه سوم در نظر گرفته شد. هم‌چنین، ارکان نظام برنامه‌ریزی برنامه سوم هم شناسایی شد و علاوه بر مجلس شورای اسلامی، هیأت دولت، شورای اقتصاد، ستاد برنامه و شورای تلفیق برنامه‌ها، شوراهای تخصصی دیگری هم به‌عنوان اجزای ارکان نظام برنامه‌ریزی برنامه سوم پیش‌بینی شده‌اند که یکی از آنها شورای

تکیه بر اصلاحات نهادی و زمانبندی اقدامات اجرایی.

به هر حال، با خوشبینی به تمامی این تلاش‌ها نگاه می‌کنیم و موضوع اصلی اولین شماره از مجله تازه "بانک و اقتصاد" را به بازارهای مالی اختصاص می‌دهیم و بحث‌های خود را حول سه محور زیر پی می‌گیریم:

(۱) جایگاه بانک مرکزی و رابطه آن با سیاست‌های اقتصادی و پولی.

(۲) بازار بیمه؛ وضع موجود و راهکارهای پیشنهادی.

(۳) بازار سرمایه ایران: گذشته، حال و آینده.

امیدواریم که ارکان مزبور در راه ایفای وظایف خود موفق باشند و سازمان‌های اجرایی هم بتوانند سهم‌های قابل توجه‌تری از اهداف برنامه‌های توسعه را تحقق بخشند و ما نیز همچنان امیدوار و خوشبین باقی بمانیم.

سردبیر

■